

MAGYAR DROGTERÁPIÁS
FEDERATION OF THE HUNGARIAN

INTÉZETEK SZÖVETSÉGE
DRUGTHERAPEUTIC INSTITUTES

Függő(k) kapcsolatok

a drog területet képviselő civil szervezetek érdekképviseleti célú együttműködését fejlesztő projektje az ország három régiójában

TÁMOP-2.5.1-07/1-2008-0136

Dél-alföldi Regionális Fórum, Szeged, 2010. október 5.

MAGYAR DROGTERÁPIÁS
FEDERATION OF THE HUNGARIAN

INTÉZETEK SZÖVETSÉGE
DRUGTHERAPEUTIC INSTITUTES

A PROJEKT SZAKMAI MEGALAPOZÁSA: KUTATÁSOK, HELYZETÉRTÉKELÉS

Paksi Borbála, Arnold Petra

1. **A projekt célcsoportjába tartozó civil szervezetek identifikálása.**
2. Helyzetértékelés I.: a célcsoportba tartozó civil szervezetek tevékenységének, szervezeti jellemzőinek feltárása, a szintéren jelentkező erősségek és hiányosságok azonosítása.
3. Helyzetértékelés II.: A projekt célcsoportjába tartozó civil szervezeteknek a projekttel szemben támasztott elvárásainak, véleményeinek megismerésére.
4. **Helyzetértékelés III.: A célcsoportba tartozó szervezetek kapcsolathálójának feltárása, melyre alapozni lehet a hálózatszerű működés során.**
5. A már létező, más területen működő érdekképviselői együttműködések feltárása, az együttműködési formák, módszerek, technikák beazonosítása és elemzése a jó gyakorlatok megismerése céljából.

Célcsoport identifikálása

A projekt célcsoportjába tartozó szervezetek azonosításához felhasznált források:

- Szakmai Információs Portál (SZIP)
- Országos Drogprevenció Adattár (ODA)
- A nem iskolai szintén megjelenő prevenció programok feltérképezésére irányuló kutatás során azonosított szervezetek listája,
- KAB-os Pályázatok
- Fővárosi Civil Iroda valamint a NIOK adatbázisából kulcsszavas kereséssel leválogatott szervezetek listája (kulcsszavak: kábítószer, alkoholizmus, szenvedélybetegség, függőség, egészségfejlesztés, egészségvédelem, prevenció, megelőzés)
- A szervezetek szakmai networkje

A potenciálisan a projekt célcsoportjába tartozó szervezetek (327) körében telefonos megkérdezéssel szűrőkérdőívet vettünk fel a tényleges célcsoport azonosítása céljából.

A PROJEKT CÉLCSOPORTJA

régió	Megkeresett szervezetek száma	Drog területen dolgozó szervezetek száma	A projekt célcsoportjába tartozó CIVIL szervezetek
Közép-Mo	187	113	84
Dél-Alföld	74	36	26
Észak-Alföld	66	35	15
Összesen	327	184	125

A kutatás célcsoportját azok a szervezetek képezték, melyek aktuálisan is programszerűen végeznek valamilyen prevenciós és/vagy ártalomcsökkentő és/vagy rehabilitációs tevékenységet (147+8; 80%).

Egy programnak – a korábbi kutatásokkal összhangban – azt a beavatkozási egységet neveztük, amely céljai és módszerei tekintetében minden megvalósulás során megegyezik.

A programszerű beavatkozás ellentettje az eseti beavatkozás. Az eseti jellegű beavatkozások alkalmanként más és más célok és módszerek mentén zajlanak, így ezekről nem tudunk tartalmi adatokat gyűjteni.

A KUTATÁSBAN RÉSZTVEVŐ SZERVEZETEK RÉGIÓK ÉS SZEKTOR SZERINT

	szolgáltató székhelyének regionális besorolása				összesen
	Észak-Alföld	Közép-Mb.	Dél-Alföld	egyéb	
állami/ önkormányzati	5	5	5	1	16
magán	0	4	4	0	8
nem kormányzati	17	32	11	7	67
válaszhiány					1
összesen	22	41	20	8	92

Célcsoport elérés~ 60%

A KUTATÁSBAN RÉSZTVEVŐ CIVIL SZERVEZETEK FŐ TEVÉKENYSÉGE

	Szervezetek száma	%	Kumulált %
Drogprevenció/egészségfejlesztés	18	30,0	30,0
Ártalomcsökkentés	7	11,7	41,7
Kábítószerfüggő betegek gyógykezelése	7	11,7	53,3
Drog-rehabilitáció	5	8,3	61,7
Oktatás/nevelés	5	8,3	70,0
Szociális, segítő tevékenység	11	18,3	88,3
Egyéb	7	11,7	100,0
Összesen	60	100,0	

MAGYAR DROGTERÁPIÁS
FEDERATION OF THE HUNGARIAN

INTÉZETEK SZÖVETSÉGE
DRUGTHERAPEUTIC INSTITUTES

AZ ORSZÁG HÁROM RÉGIÓJÁBAN DROG TERÜLETEN JELEN LÉVŐ CIVIL SZERVEZETEK KAPCSOLATI JELLEMZŐI ÉS KAPCSOLATHÁLÓJA

Arnold Petra, Paksi Borbála

A kutatás célja

A drog területen tevékenykedő civil szervezetek kapcsolatainak feltárása árnyalva a kulcsszereplők körében készült fókuszcsoportos kutatás eredményeivel (Arnold, Paksi 2010)

Módszertani jellemzők

- Célcsoport: Közép-Magyaror., Észak-Alföld, Dél-Alföld régiókban a drogterületen dolgozó, drogmegelőzéssel és/vagy ártalomcsökkentéssel és/vagy rehabilitációval foglalkozó civil szervezetek
- Célcsoport elérése: régiós koordinátorok e-mailen vagy személyesen (szűrőkérdőív)
- Adatfelvétel módja: önkitöltős kérdőív
  - 54 szervezet töltötte ki a kérdőívet: 33 Közép-Mo. (39%),
7 Dél-Alföld (27%),
14 Észak-Alföld (93%)
- Az adatok feldolgozása: SPSS for Windows és Pajek hálózatelemző programmal

I. Kapcsolati jellemzők

Kapcsolati tartalmak

Kapcsolatok jellege

Kapcsolatok rendszeressége

Kapcsolatok formája

II. Kapcsolatháló

Szerkezeti mutatók

Kapcsolatháló gráfja

Alakzatok a kapcsolathálóban

Erős pozíciók a kapcsolathálóban

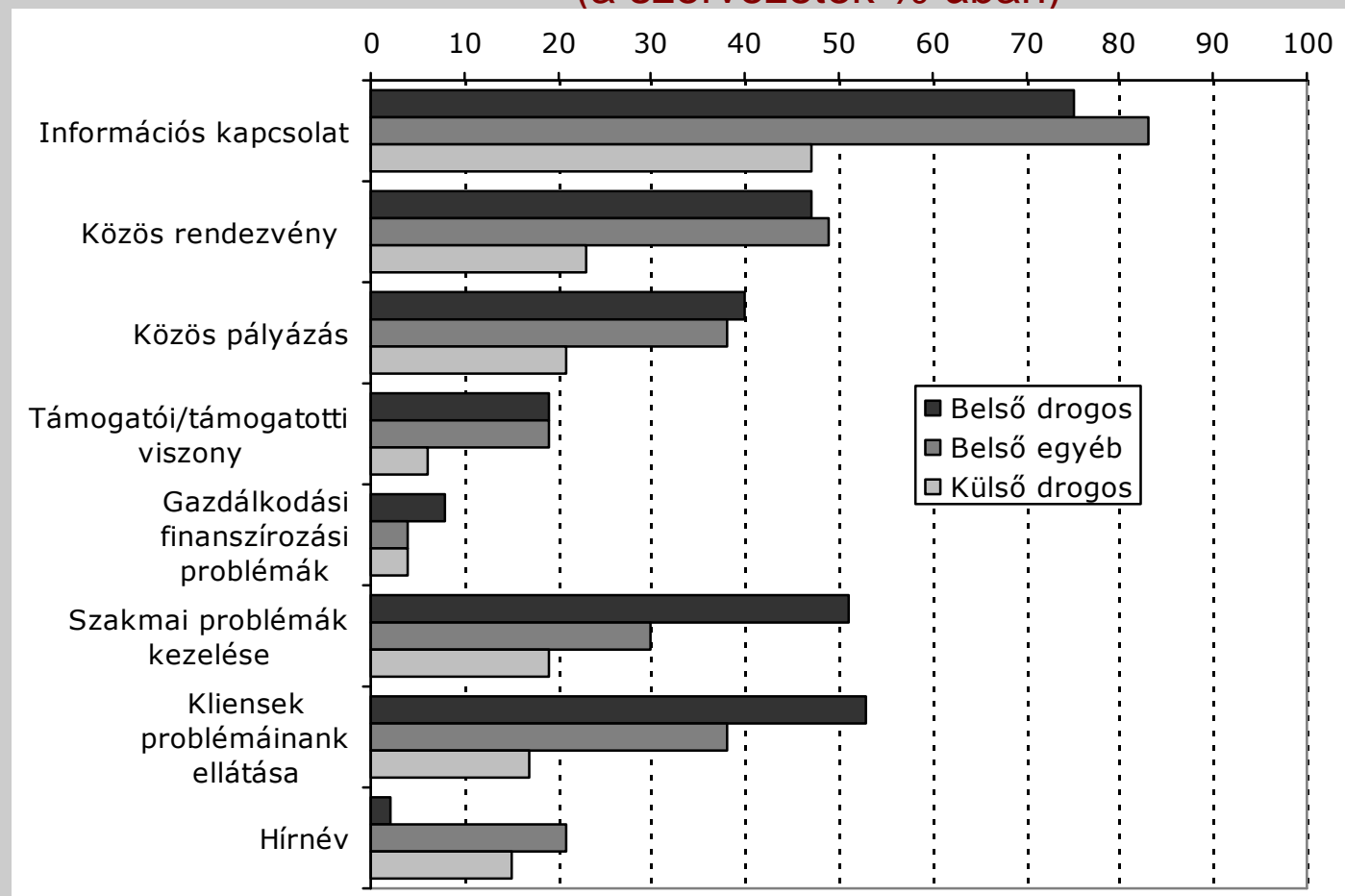
- Rendszeres információs kapcsolat
- Közös szervezésű rendezvény
- Közös pályázás
- Gazdálkodási finanszírozási problémák kezelése
- Szakmai problémák kezelése
- Támogatói/támogatotti viszony
- Kliensek problémáinak ellátása
- Hírnév/tekintély jobbítása

Régió belüli drog profilú szervezet=belső drogos szervezet

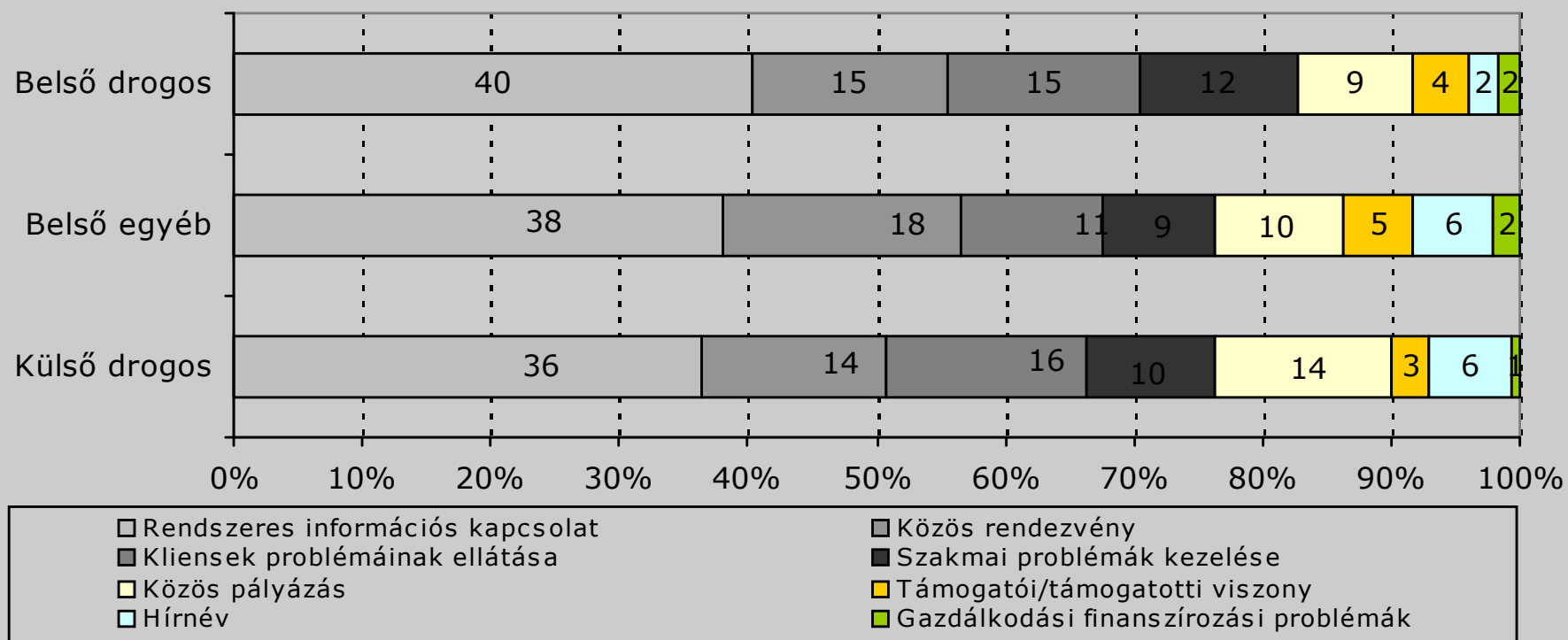
Régió belüli nem drog profilú szervezet=belső egyéb szervezet

Régió kívüli drog profilú szervezet=külső drogos szervezet

Az egyes kapcsolati tartalmakkal bíró szervezetek aránya a 3 régióban összesen (a szervezetek %-ában)

A belső drogos és egyéb szervezetekkel illetve külső drogos szervezetekkel való kapcsolati tartalmak megoszlása 3 régióban összesen (a kapcsolatok %-ában*)

*A kapcsolatok számának kiszámítása során egy szervezettel való kapcsolat annyiszor került beszámításra, ahány tartalommal megjelent.

Kapcsolati tartalmak fókuszcsoportos eredményei I.

Kapcsolati tartalom	Működés		Fontosság		Különbség
	Pontszám	Sorrend	Pontszám	Sorrend	
Információs kapcsolat	103	1.	96	1.	7
Közös szervezésű rendezvény (konferencia, előadás, tanfolyam)	81	2.	62	4.	19
Kliensek problémáinak ellátása (pl. továbbirányítás) kapcsán létrejött szervezeti kapcsolat	77	3.	75	3.	2
Szakmai problémák kezelése kapcsán létrejött szervezeti kapcsolat	73	4.	88	2.	-15
Közösen elkészített pályázati projekt	71	5.	62	4.	9
Támogatói/támogatottsági viszony	46	6.	39	6.	7
Gazdálkodási/finanszírozási problémák kezelése kapcsán létrejött szervezeti kapcsolat	44	7.	50	5.	-6
Tekintély, hírnév jobbítása céljából létrejött szervezeti kapcsolat	33	8.	37	7.	-4

Kapcsolati tartalmak fókuszcsoportos eredményei II.

Spontán említések:

- elsődlegesen szakmai problémák kezelése kapcsán,
- közös pályázás, tevékenység kialakítása,
- valamint tárgyi, szolgáltatásbeli, humánerőforrás megosztás céljából
- NEM említik: információs kapcsolat

Az információs kapcsolatok tényleges és elvárt működése között árnyalatnyi különbség figyelhető meg, így kevésbé foglalkoztatja a szervezeteket, míg a szakmai problémák kezelése kapcsán létrejött szervezeti kapcsolatok esetében egyfajta deficitet élnek meg, ugyanis az nem működik annyira, mint ahogy szeretnék.

Mindez megerősíti a hálózatszerű együttműködés, azaz a regionális fórumok és az internetes felületen létrehozott hálózati fórum relevanciáját

I. Kapcsolati jellemzők

Kapcsolati tartalmak

Kapcsolatok jellege

Kapcsolatok rendszeressége

Kapcsolatok formája

II. Kapcsolatháló

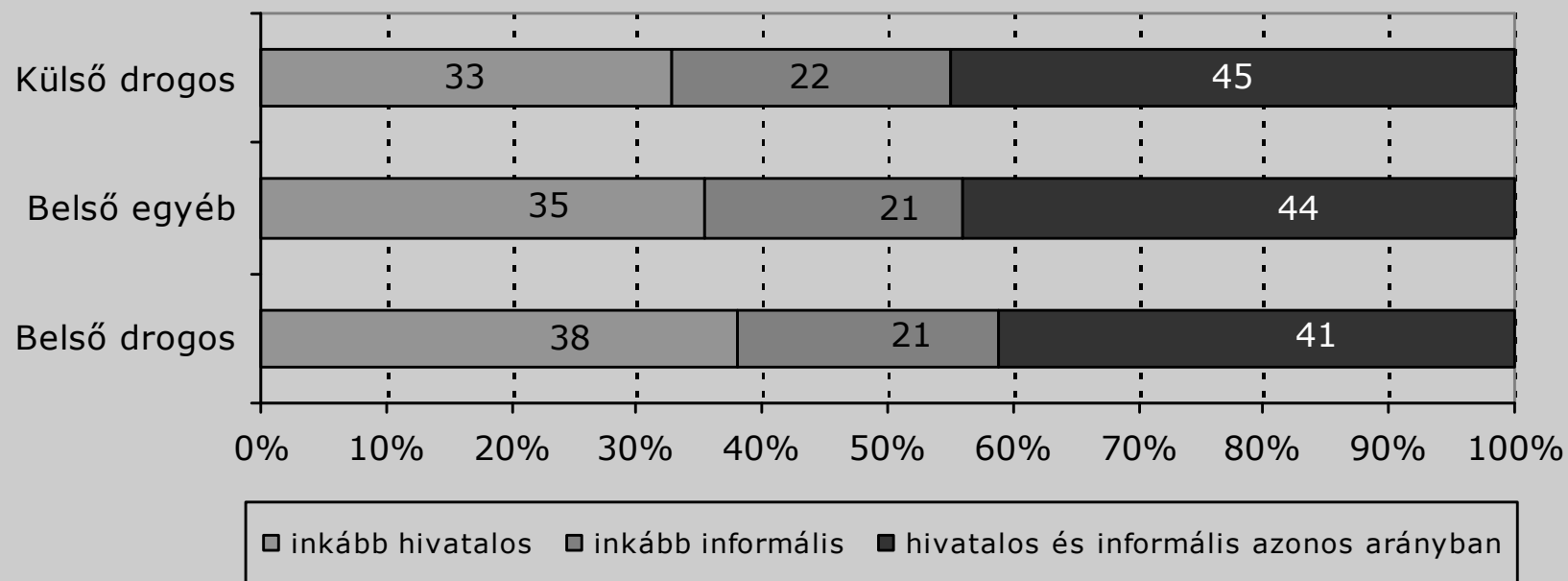
Szerkezeti mutatók

Kapcsolatháló gráfja

Alakzatok a kapcsolathálóban

Erős pozíciók a kapcsolathálóban

A kapcsolatok jelleg szerinti megoszlása 3 régióban összesen (kapcsolatok %-ban)

I. Kapcsolati jellemzők

Kapcsolati tartalmak

Kapcsolatok jellege

Kapcsolatok rendszeressége

Kapcsolatok formája

II. Kapcsolatháló

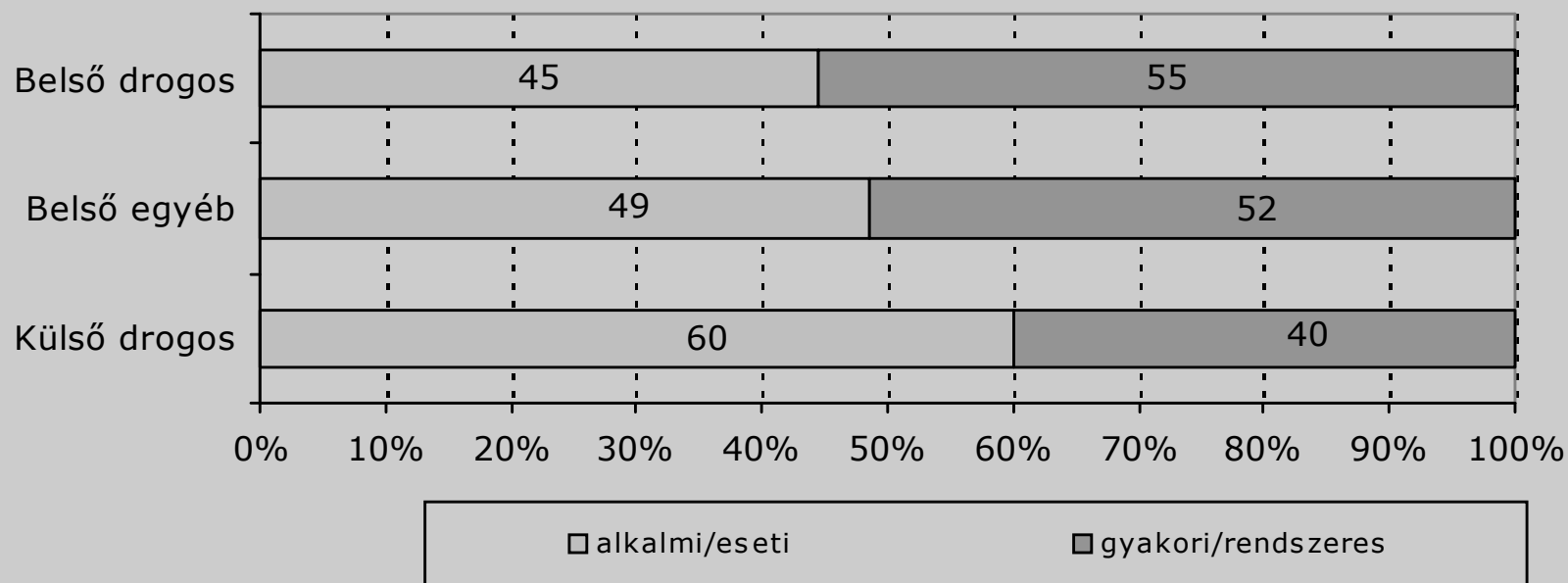
Szerkezeti mutatók

Kapcsolatháló gráfja

Alakzatok a kapcsolathálóban

Erős pozíciók a kapcsolathálóban

A kapcsolatok rendszeressége 3 régióban összesen (kapcsolatok %-ban)

I. Kapcsolati jellemzők

Kapcsolati tartalmak

Kapcsolatok jellege

Kapcsolatok rendszeressége

Kapcsolatok formája

II. Kapcsolatháló

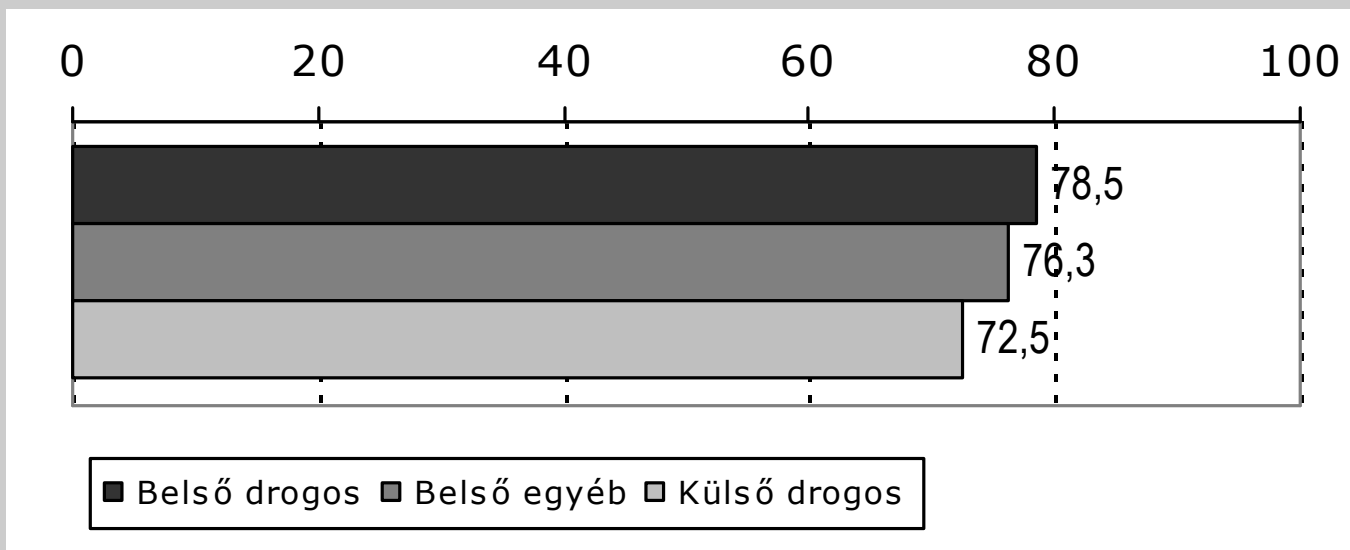
Szerkezeti mutatók

Kapcsolatháló gráfja

Alakzatok a kapcsolathálóban

Erős pozíciók a kapcsolathálóban

A személyes kapcsolatok (találkozások) aránya 3 régióban összesen (kapcsolatok %-ban)

I. Kapcsolati jellemzők

Kapcsolati tartalmak

Kapcsolatok jellege

Kapcsolatok rendszeressége

Kapcsolatok formája

II. Kapcsolatháló

→ Összes kapcsolati tartalomra vonatkozóan vizsgáltuk.

→ A kérdőívet kitöltő 54 szervezet közötti kapcsolatokra vonatkoznak.

Szerkezeti mutatók

Kapcsolatháló gráfja

Alakzatok a kapcsolathálóban

Erős pozíciók a kapcsolathálóban

Kohéziós mutatók

Kölcsönösségi index: 42,6%

54 szervezet közül 23 szervezetnek van kölcsönös kapcsolata

- a három régióban a szervezetek kevésbé mozgósíthatóak,
- kevésbé nyújtanak biztonságot egymásnak.

Kohéziós index: 1,6%*,

A lehetséges kölcsönös kapcsolatok 1,6%-a realizálódott

- 3 régióban a szervezetek kapcsolatrendszere valamelyest szétesett,
- a szolidaritás viszonylag alacsony,
- az együttesség dinamikai feszültsége kicsi,
- figyelemre méltó együttes teljesítményre nem igazán képes.

*lehetséges kapcsolatok száma $54 \cdot 53 / 2 = 1431$; valós kapcsolatok száma: 23. így a kohéziós index: $(23 / 1431) \cdot 100 = 1,6\%$.

Centrális-Marginális (CM) mutató

A CM mutató: a középpontban illetve a peremhelyzetben lévő szervezetek egymáshoz való viszonyát fejezi ki.

Központ: azokat a zárt alakzatokat nevezzük, amelyhez a vizsgált szervezetek legalább negyede kapcsolódik.

→ központi mag: a zárt alakzatban lévő szervezetek,

→ társas övezet: a központi maghoz kapcsolódó szervezetek

Perem helyzet: pedig azok a szervezetek vannak, akik nincsenek kapcsolatban a központi alakzattal.

Centrális-Marginális (CM) mutató

	N	%
Központi mag	23	42
Társas övezet	22	41
Perem helyzet	9	17
Összesen	54	100

I. Kapcsolati jellemzők

Kapcsolati tartalmak

Kapcsolatok jellege

Kapcsolatok rendszeressége

Kapcsolatok formája

II. Kapcsolatháló

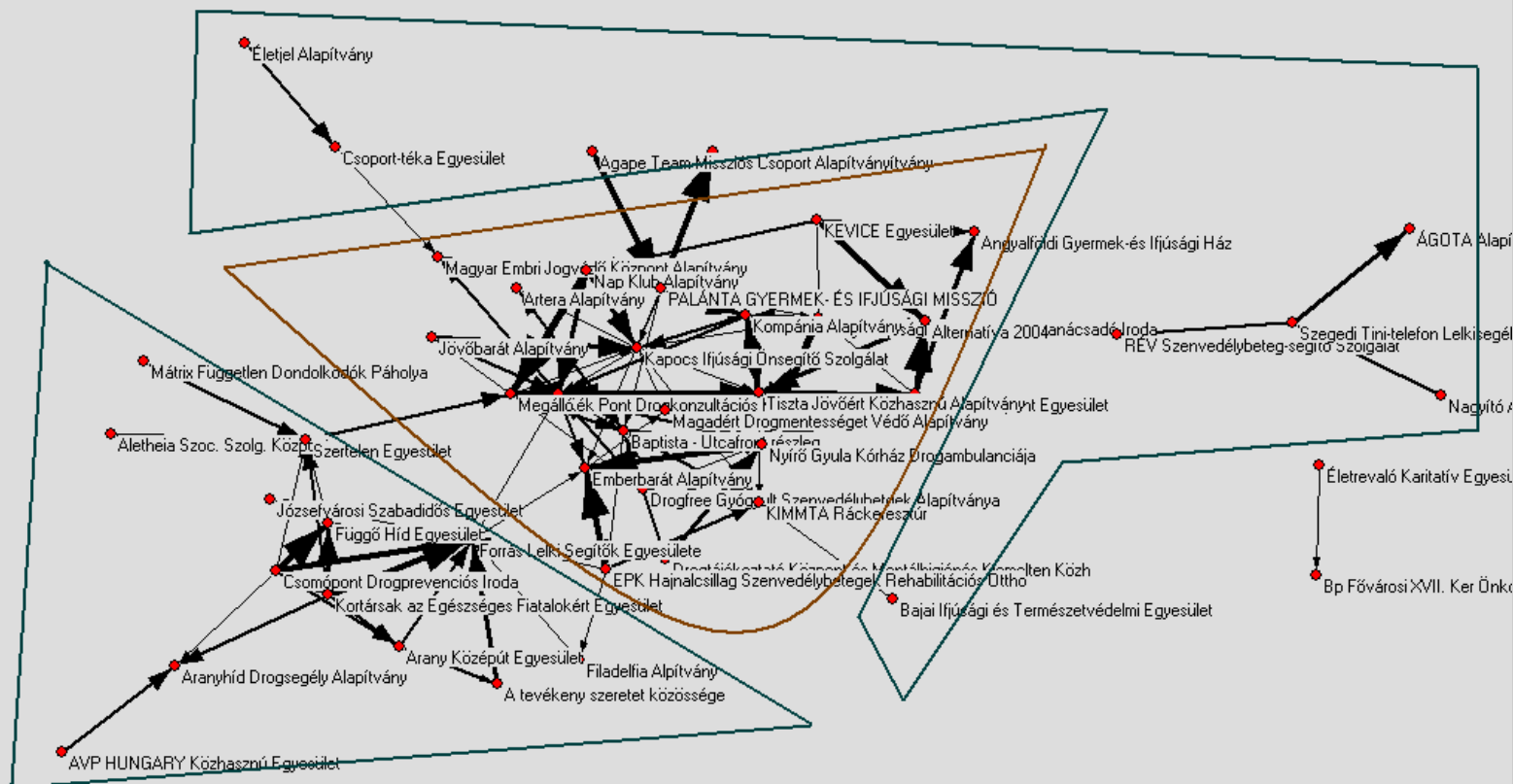
Szerkezeti mutatók

Kapcsolatháló gráfja

Alakzatok a kapcsolathálóban

Erős pozíciók a kapcsolathálóban

A három régióban tevékenykedő szervezetek kapcsolathálója*

Tömbszerkezet

Központi mag

1. Társas:
kpszerű, kisebb
zárt alakzat,
3 kapcs. pont
maghoz

2. Társas: lazább,
szétszórt
több kapcs. pont
maghoz

A két társas ö.
Között nincs
kapcsolat!

*47 szervezetet
mutat, 7 magányos
szervezetet nem
ábrázol

Központi magban, társas övezetben és peremhelyzetben lévő szervezetek száma és megoszlása régiók szerint

	Központi mag		1. társas övezet		2. társas övezet		Perem	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Közép-magyarországi régió	22	95	1	1	3	33	7	78
Dél-alföldi régió	1	5	0	0	6	77	0	0
Észak-alföldi régió	0	0	12	99	0	0	2	22
Összesen	23	100	13	100	9	100	9	100

A közép-magyarországi (központi mag), illetve észak-alföldi régió (1. társas övezet) külön-külön alkot egy-egy kisebb zátabb kapcsolathálót, a 2. társas övezet pedig egy lazább hálónak tekinthető, ugyanis a szervezetek szétszórtnan helyezkednek el, egymáshoz nem kapcsolódnak, csupán a központi maghoz egy-egy szállal így, a dél-alföldi régió a másik két régióval ellentétben nem igazán tud közösségként működni.

A kapcsolatháló ezen struktúrája a regionális együttműködés szempontjából kedvező, azonban a három régió együttes együttműködése meglehetősen korlátozottan tud megvalósulni, tekintettel arra, hogy ha ez a néhány kapcsolódási pont megszakad, akkor a három régió teljesen elkülönült kapcsolathálót képez. Ahhoz, hogy a három régióban egy hálózatszerű működés tudjon megvalósulni, szükséges lenne a néhány szál kapcsolódási pont megerősítése.

I. Kapcsolati jellemzők

Kapcsolati tartalmak

Kapcsolatok jellege

Kapcsolatok rendszeressége

Kapcsolatok formája

II. Kapcsolatháló

Szerkezeti mutatók

Kapcsolatháló gráfja

Alakzatok a kapcsolathálóban

Erős pozíciók a kapcsolathálóban

Alakzatok

Zárt alakzat

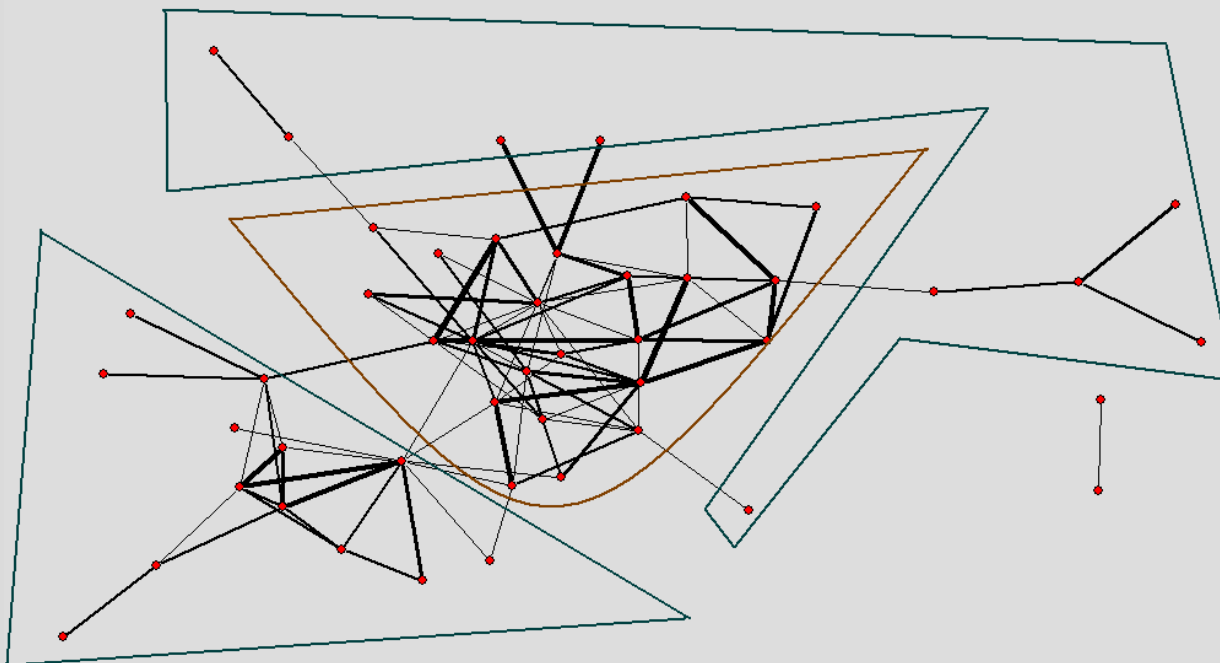
Zárt alakzathoz
kapcsolódó
csillaghelyzet

Csillaghelyzet

Lánchelyzet

Páros helyzet

Magányos

Alakzatok a kapcsolathálóban

Alakzatok	Központi mag		1. társas övezet		2. társas övezet		Perem		Összesen	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Zárt alakzat	2	9	2	17	0	0	0	0	4	8
Zárt alakzathoz kapcsolódó csillaghelyzet	21	91	7	54	0	0	0	0	27	51
Csillaghelyzet	0	0	0	0	1	9	0	0	1	2
Lánchelyzet	0	0	4	29	8	82	0	0	12	23
Páros helyzet	0	0	0	0	0	0	2	12	2	4
Magányos	0	0	0	0	0	0	7	78	7	13
Összesen	23	100	13	100	9	100	9	100	53	100

A központi magban és az 1. társas övezetben lévő szervezetek jelentős része zártalakzathoz kapcsolódó csillagáttételi gócot képeznek, amely a következőket eredményezheti:

- Gyorsan terjed a zárt alakzatban lévő információ a csillagpozíción keresztül, amely egyfajta összekötő kapocs az egyes zárt alakzatok között.
- A közvélemény nehezen alakul ki.
- A szervezetek nehezen mozgósíthatóak.
- Sztárképződés alakul ki különösen azon szervezetek esetében, akik sok szervezettel tartanak kapcsolatot, illetve feléjük sok szervezet részéről irányul kapcsolat.
- A szervezetek a szervezeti problémákat szubjektívan kezelik.
- A szervezetek együttes döntése helyett az egyéni sugalmazás dominál.

A 2. társas övezetben lévő szervezetek körében megfigyelhető közel 100%-os lánckapcsolatok aránya pedig gyors a kommunikációt tesz lehetővé az egyes láncokon, illetve ezen szervezetek könnyebben befolyásolhatóak.

I. Kapcsolati jellemzők

Kapcsolati tartalmak

Kapcsolatok jellege

Kapcsolatok rendszeressége

Kapcsolatok formája

II. Kapcsolatháló

Szerkezeti mutatók

Kapcsolatháló gráfja

Alakzatok a kapcsolathálóban

Erős pozíciók a kapcsolathálóban

Erős pozíció mutatói

1. Befok+kifok mutató együttes értéke: a befele és kifele irányuló kapcsolatok száma.
2. Presztízs-mutató: a befele és kifele irányuló kapcsolatok különbsége
3. Kapcsolatok erőssége: két szervezet közötti kapcsolati tartalom száma

1. A legmagasabb be+kifok-mutatóval bíró szervezetek neve és befok-kifok mutató együttes értéke

Szervezet neve	Be+kifok
Kék Pont Drogkonzultációs Központ és Ambulancia	13
Kapocs Ifjúsági Önsegítő Szolgálat	12
Forrás Lelki Segítők Egyesülete	11
Baptista - Utcafront részleg	10
Kompánia Alapítvány	10
Tiszta Jövőért Közhasznú Alapítvány	10
Nyíró Gyula Kórház Drogambulanciája	9
Megálló	9
Emberbarát Alapítvány	8
Alternatíva 2004	8

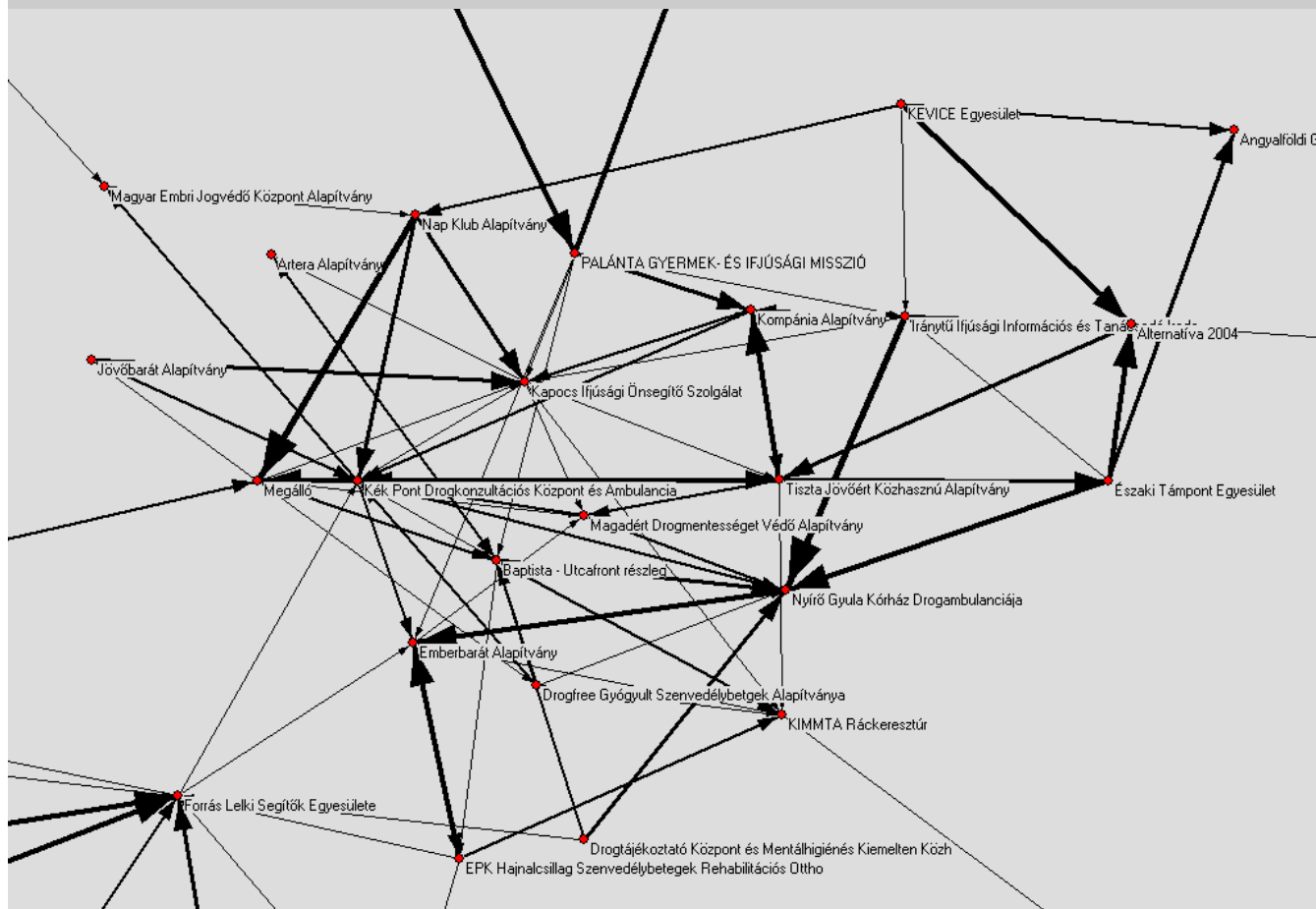
A közvélemény és információ terjedés szempontjából ők vannak a legmeghatározóbb pozícióban

2. A legmagasabb presztízs-mutatóval bíró szervezetek neve és presztízs-mutató értéke

Szervezet neve	Presztízs
KIMMTA Ráckeresztúr	7
<i>Forrás Lelki Segítők Egyesülete</i>	5
<i>Kék Pont Drogkonzultációs Központ és Ambulancia</i>	5
Magadért Drogmentességet Védő Alapítvány	4
<i>Nyíró Gyula Kórház Drogambulanciája</i>	3
Aranyhíd Drogsegély Alapítvány	3

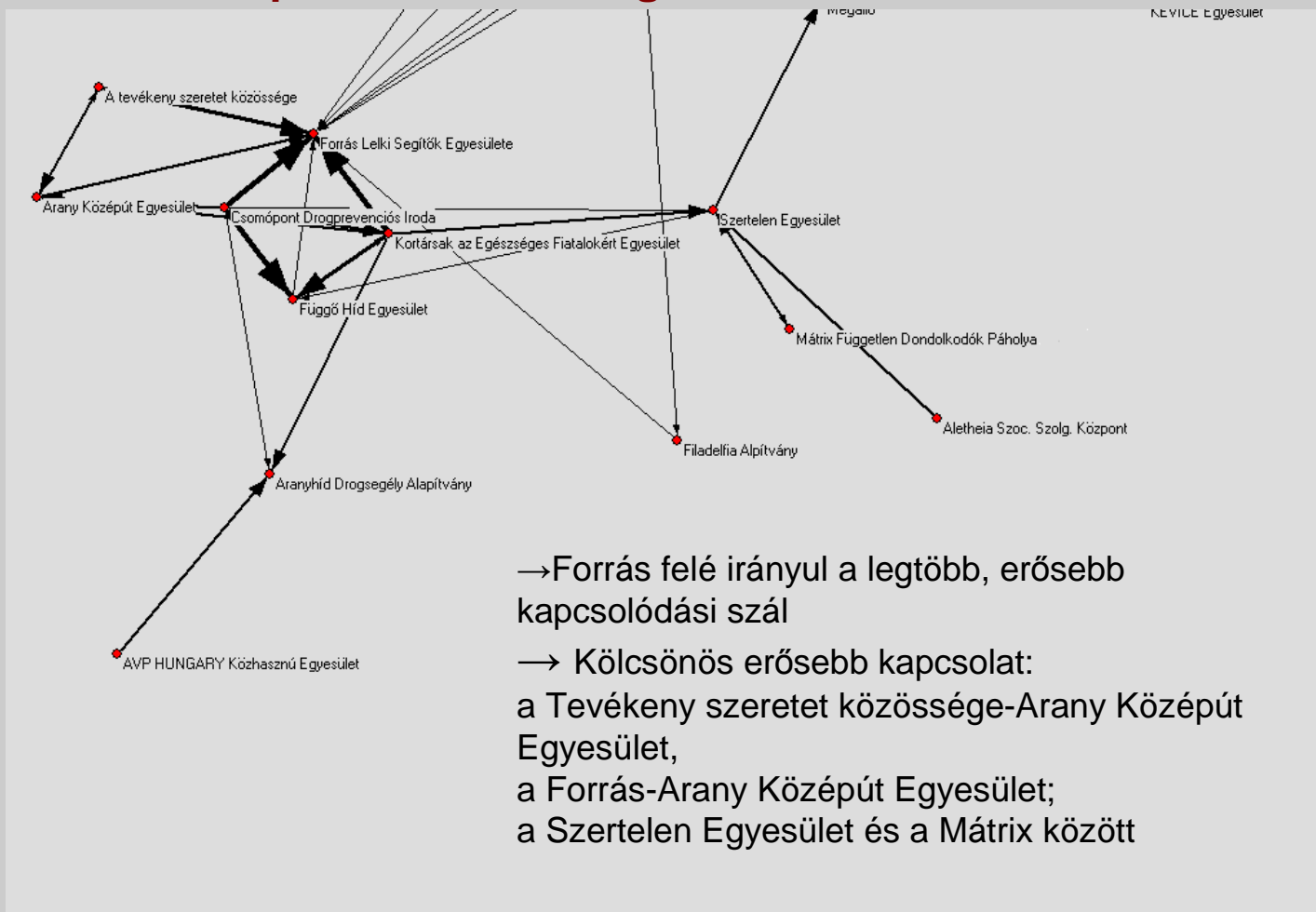

3. Kapcsolatok erőssége a központi magban

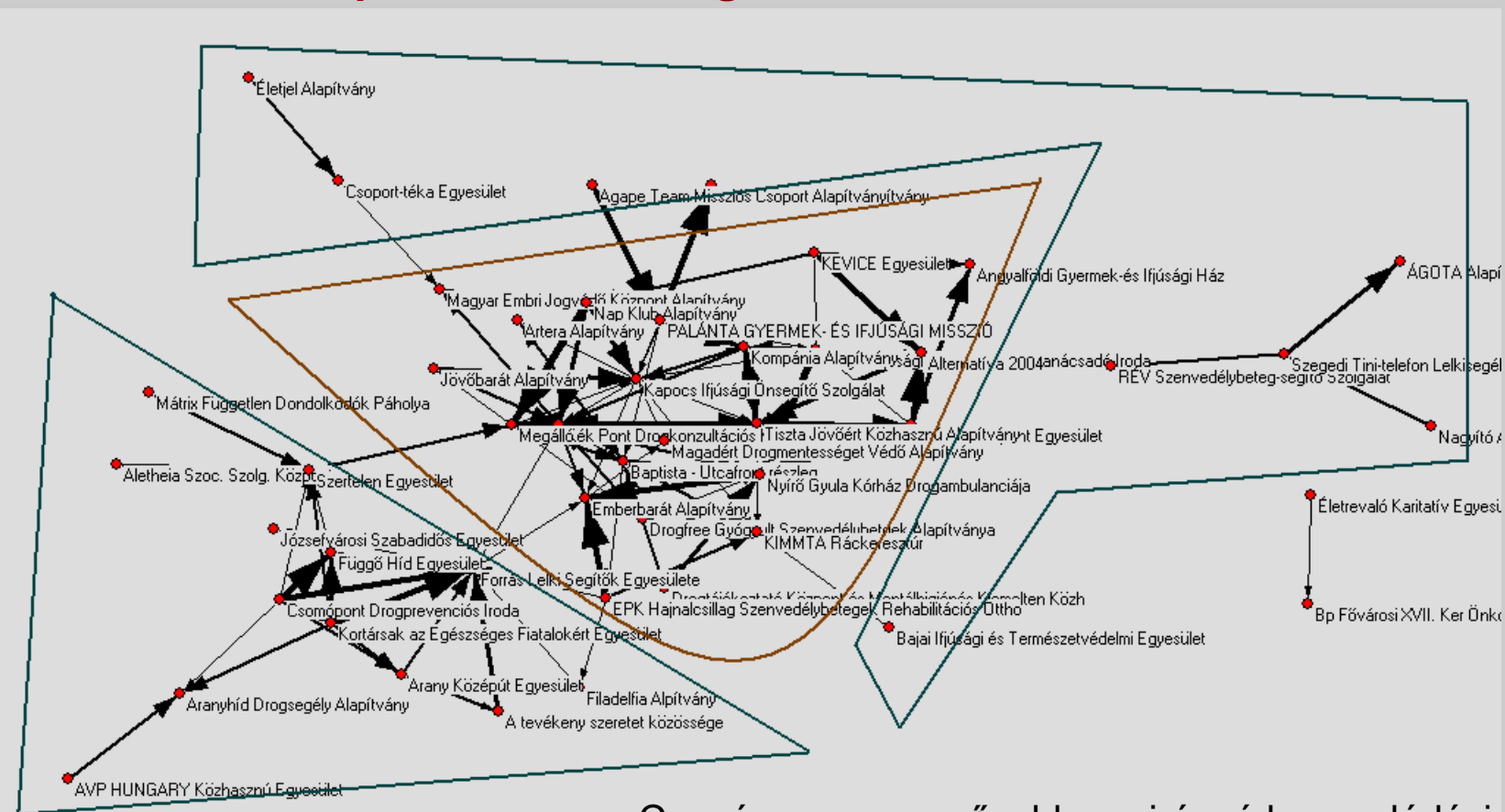

- Többszörös erős befele irányuló (nem kölcsönös kétirányú, hanem az adott szervezet felé mutató): Nyíró, Emberbarát, Kék Pont, Baptista.
- Erős kölcsönös kapcsolat: Megálló-Tiszta Jövőért, Kompánia-Tiszta Jövőért, a Kék Pont-Emberbarát, a Kékpont-Nyíró
- A többi: egy-két kapcsolódási szál tekinthető erősebbnek

Kapcsolatok erőssége az 1. társas övezetben

Kapcsolatok erőssége a 2. társas övezetben

Csupán egy-egy erősebb egyirányú kapcsolódási szál!

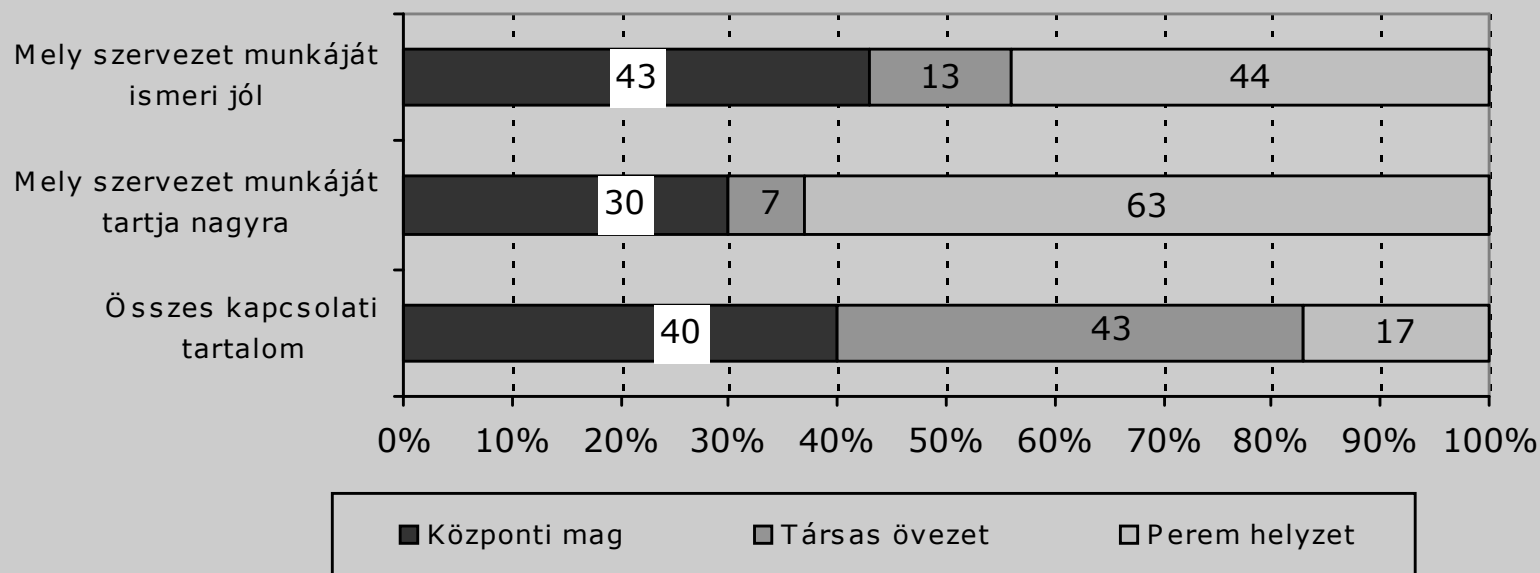
A befok+kifok-, presztízs-mutató valamint a kapcsolatok erőssége alapján megállapítható hogy legerősebb pozícióban a Kék Pont Drogkonzultációs Központ és Ambulancia, Nyírő Gyula Kórház Drogambulanciája és Forrás Lelki Segítők Egyesülete vannak.

EGYÉB KAPCSOLATHÁLÓK: MELY SZERVEZET MUNKÁJÁT ISMERI JÓL, MELY SZERVEZET MUNKÁJÁT TARTJA NAGYRA

	Mely szervezet munkáját ismeri jól	Mely szervezet munkáját tartja nagyra	Összes kapcsolati tartalom
Kölcsönösségi index	1,8	1,8	35,8
Kohéziós index	0,07	0,07	7,5

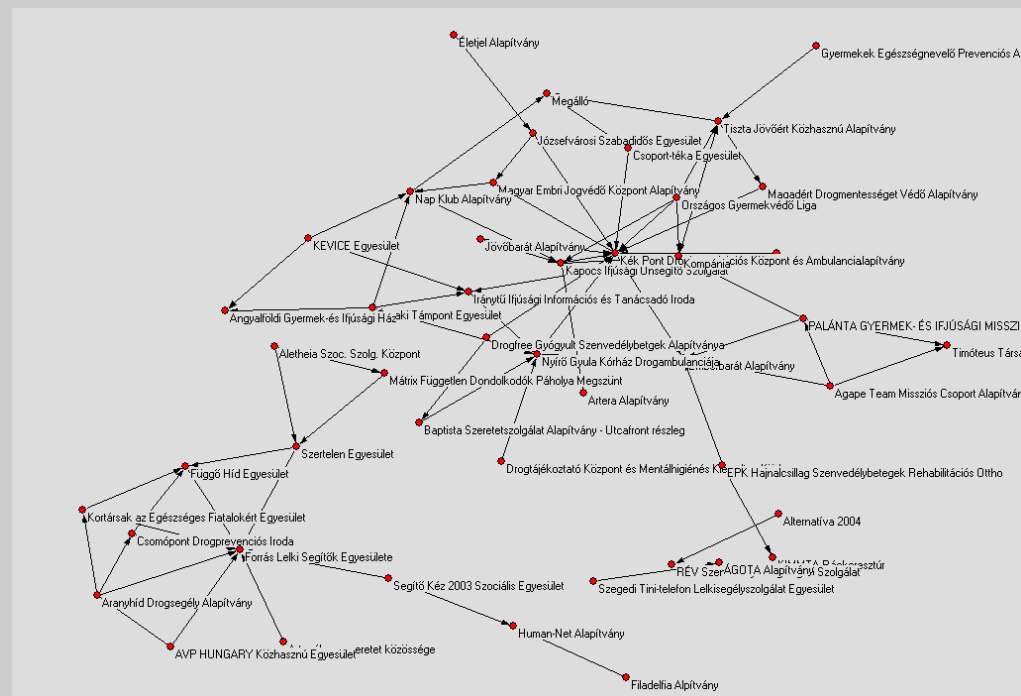
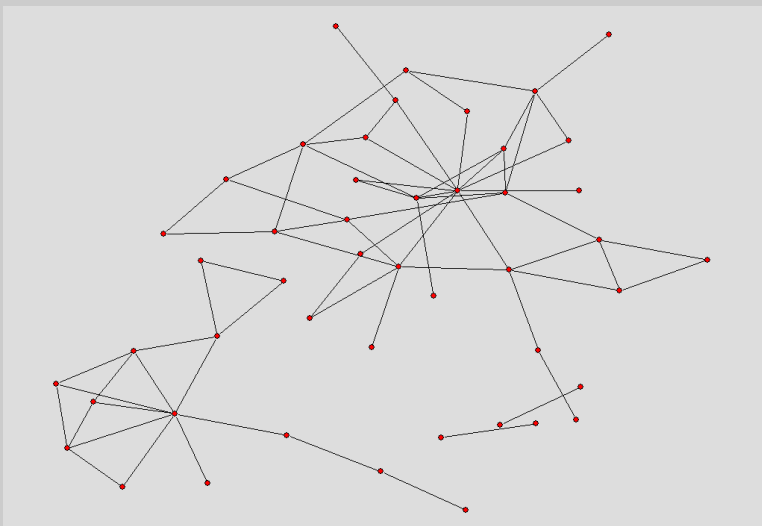
2 szervezetnek van kölcsönös kapcsolata!

A „Mely szervezet munkáját ismeri jól”, „Mely szervezet munkáját tartja nagyra” és összes kapcsolati tartalomra vonatkozó kapcsolatháló centrális-marginális mutatója

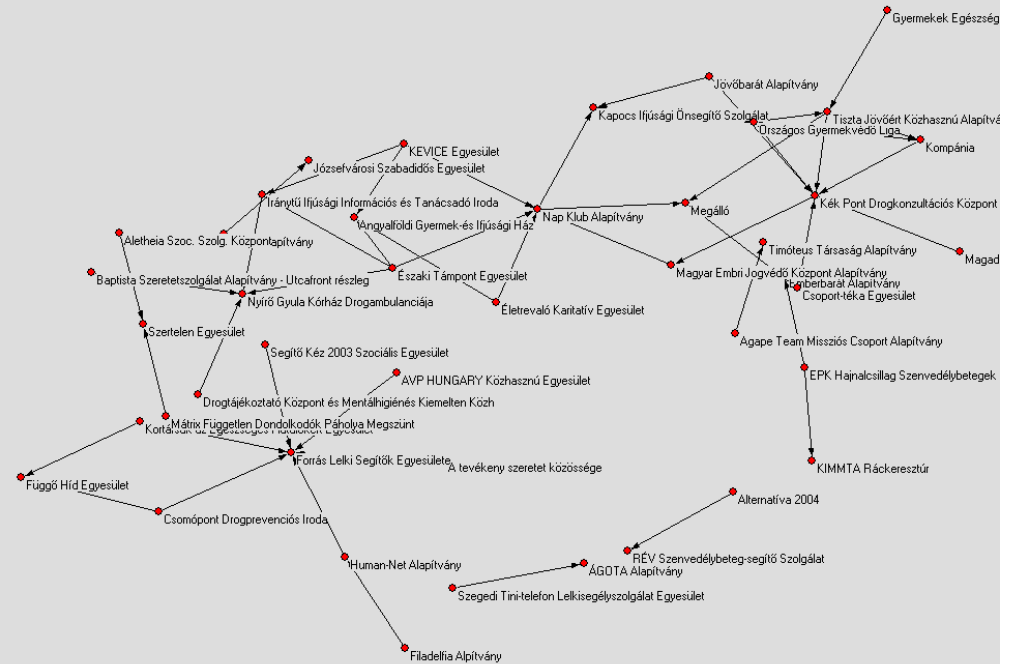
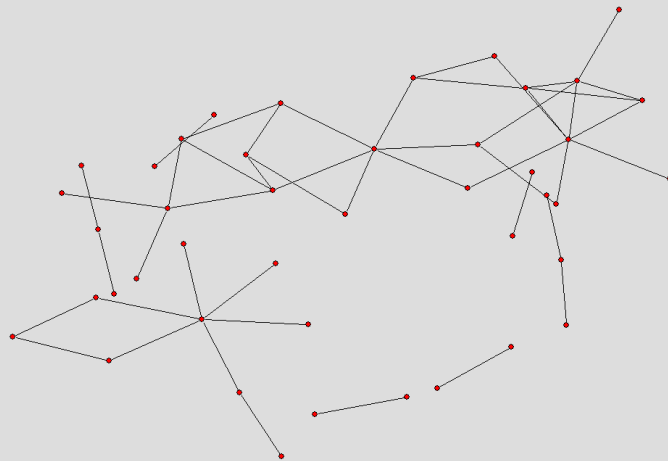
A „Mely szervezet munkáját ismeri jól” kapcsolathálója

Egyközpontú széles peremű, az egyes régiók elkülönülnek

„Mely szervezet munkáját tartja nagyra” kapcsolathálója

Egyközpontú széles peremű, az egyes régiók elkülönülnek

MAGYAR DROGTERÁPIÁS
FEDERATION OF THE HUNGARIAN

INTÉZETEK SZÖVETSÉGE
DRUGTHERAPEUTIC INSTITUTES

FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK

- A kapcsolatok mintegy 40%-a információs kapcsolat.
- A civil szervezetekkel való kapcsolatok jellemzően hivatalos és informális kapcsolatok is egyben (rendre 40% fölötti arányok tapasztalhatóak).
- A belső drogos, egyéb szervezetekkel mintegy fele-fele arányban eseti/alkalmi illetve gyakori/rendszeres a kapcsolattartás, a külső drogos szervezetekkel pedig a kapcsolatok 60%-a eseti/alkalmi és 40%-a gyakori/rendszeres.
- A szervezetek a kapcsolatok 70-80%-ában a személyes találkozást preferálják a nem személyes találkozásokkal (e-mail, postai út, telefon) szemben.

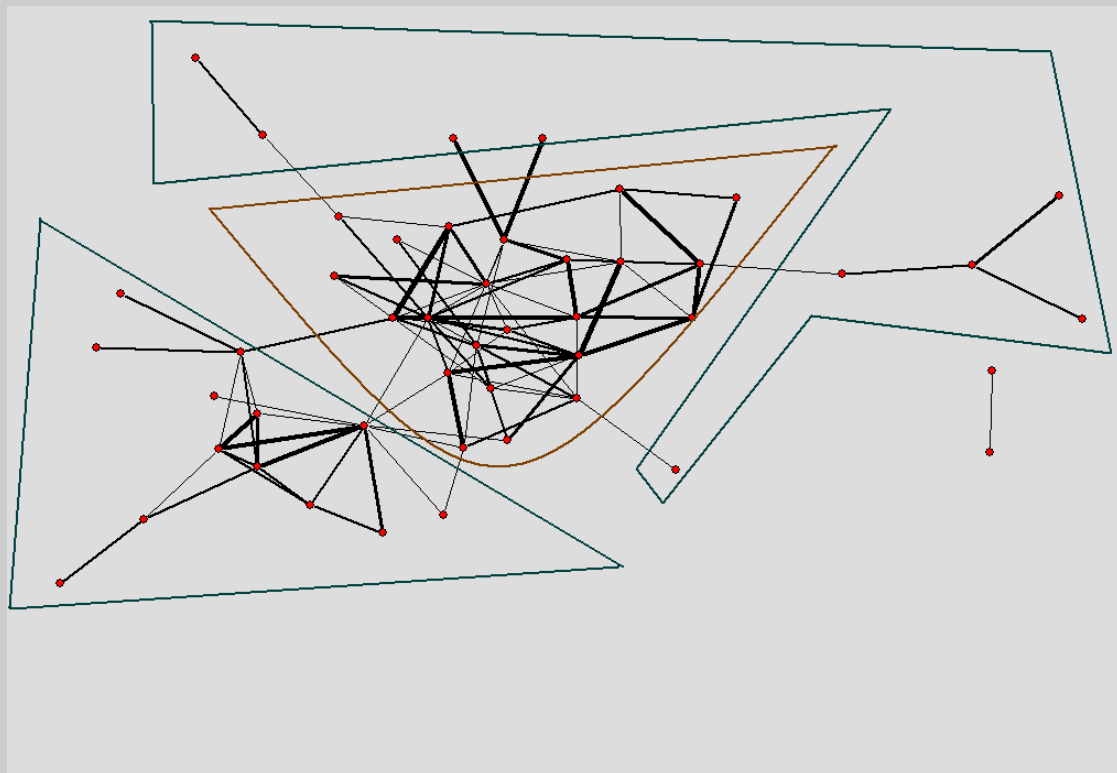
→ Az 54 vizsgált szervezet közül 23 szervezetnek van kölcsönös kapcsolata (kölcsönösségi index 42,6%). Mindez azt mutatja, hogy a három régióban a szervezetek kevésbé mozgósíthatóak, kevésbé nyújtanak biztonságot egymásnak.

→ A kohéziós index pedig 1,6%, azaz a lehetséges kölcsönös kapcsolatok 1,6%-a realizálódott. Mindez azt eredményezheti, hogy a drog profilú szervezetek kapcsolatrendszerre valamelyest szétesett.

→ A 3 régióban tevékenykedő szervezetek kapcsolathálója olyan tömbszerkezetet ölt, amely egy nagyobb (központi mag) és egy kisebb (1. társas övezet) zárt alakzatra, továbbá egy szétszórt alakzatra (2. társas övezet) és a peremre bontható. A két társas övezet között nincs semmilyen kapcsolat, és meglehetősen gyenge szálakkal kapcsolódnak a központi maghoz.

→A központi mag és az azt körülvevő társas övezetek egy-egy régióra koncentrálódnak. Az a három régió gyakorlatilag külön-külön alkot egy-egy kisebb zártabb vagy szétszórtabb kapcsolathálót, amelyeket néhány szervezet köt össze a központi maggal. A kapcsolatháló ezen struktúrája a régió belüli együttműködés szempontjából kedvező, azonban a három régió együttműködését nehezíti, tekintettel arra, hogy ha ez a néhány kapcsolódási pont megszakad, akkor a három régió teljesen elkülönült kapcsolathálót képez.

Ahhoz, hogy a három régióban egy hálózatszerű működés tudjon megvalósulni, szükséges lenne a néhány szál kapcsolódási pont megerősítése.

MAGYAR DROGTERÁPIÁS
FEDERATION OF THE HUNGARIAN

INTÉZETEK SZÖVETSÉGE
DRUGTHERAPEUTIC INSTITUTES

KÖSZÖNJÜK A FIGYELMET!